

Tiedote 18.6.2021

Eurofins Ahma Oy

Vesienhoidon yleissuunnitelma Puulan kalatalousalueelle valmistunut

Ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelmaan liittyvässä ja Etelä-Savon ELY-keskuksen koordinoimassa hankkeessa kaikille Etelä-Savon kalatalousalueille laadittiin vesienhoidon yleissuunnitelmat täydentämään maakunnassa tehtävää vesienhoidon suunnittelua sekä valmisteilla olevaa Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmaa vuosille 2022–2027. Eurofins Ahma Oy:n laatima vesienhoidon yleissuunnitelma Puulan kalatalousalueelle valmistui kesäkuun alussa 2021. Suunnitelmassa on käsitelty kattavasti alueen vesistöjä sekä vesistöjen tilaan vaikuttavia painetekijöitä ja esitetty keskeiset toimenpiteet valuma-alueen vesiensuojelun ja vesistöjen tilan kohentamiseksi.

Vesienhoidon yleissuunnitelman laadinta Puulan kalatalousalueelle aloitettiin keväällä 2020. Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelun lisäksi hankkeella haluttiin vahvistaa nykyisten vesistökunnostusverkostojen toimintaa, edistää uusien syntymistä sekä lisäämään yleistä tietoisuutta vesien tilasta ja vesienhoidon mahdollisuuksista. Suunnitelman laadinnan aikana järjestettiin kolme suunnittelukokousta, joihin osallistui vaihtelevasti osakaskuntien, kalatalousalueen, kuntien, yhdistysten ja viranomaisten edustajia. Huhtikuussa 2021 pidetyssä webinaarissa esiteltiin yleissuunnitelman luonnosta ja keskusteltiin mm. kansalaisten mielipiteistä ja havainnoista vesienhoidon tarpeisiin liittyen.

Kalatalousalueen suurimman järven, Puulan, ekologinen tila on suurelta osin erinomainen. Siikavedellä, Ruoveden-Vuojaselän alueella sekä Kotalahdessa ekologinen tila on hyvä, mutta riskissä heikentyä. Virtavesistä Kälkäjoen, Korpjoen ja Vuojakosken tila on niin ikään hyvä, mutta riskissä heikentyä. Ekologisen tilan heikentymisen riski on todettu myös tilaltaan vielä erinomaisissa Malloksessa ja Korpijärvessä. Useimmille edellä mainituille vesimuodostumille tilan heikentymisen riskin todettiin liittyvän yhdessä muiden tekijöiden kanssa maa- ja metsätalouden hajakuormitukseen sekä vähäisemmissä määrin yhdyskuntajätevesien (Ruoveden-Vuojaselkä) ja turvetuotannon (Kälkäjoki, Siikavesi) pistekuormitukseen. Virtavesien osalta tilan heikentymisen riski liittyi useimmiten vaellusesteisiin ja muihin morfologisiin muutoksiin.

Maa- ja metsätalouden vesiensuojeluun tulisi kiinnittää lähivuosina huomiota erityisesti eroosioherkillä, turvevaltaisilla ja ojitetuilla valuma-alueilla sekä vesistöjen rantojen läheisyydessä. Ilmastonmuutoksen myötä on yhä suurempi tarve maa- ja metsätalousalueiden virtaamansäätörakenteille, mutta paikoin myös tehokkaammille vesiensuojeluratkaisuille, kuten kosteikoille.

Maa- ja metsätalouden vesiensuojeluun tulisi kiinnittää lähivuosina huomiota mm. Kälkäjoen valuma-alueella, mikä auttaisi myös Siikaveden tilan säilymistä vähintään nykyisellään. Metsätalouden luonnonhoitohankkeen käynnistämiseksi olisi erityistä tarvetta Kälkäjoen valuma-alueella sekä Ruoveden-Vuojaselän alueella, jossa myös sisäisen kuormituksen vähentämistä tulisi jatkaa lähivuosina hoitokalastuksin. Mahdollisuuksien mukaan hoitokalastuksia tulisi aloittaa myös eräillä muilla Puulan lahti- ja selkävesialueilla. Koko alueen osalta tulisi koota tiedot mahdollisista kosteikkosuunnitelmista ja selvittää niiden toteutusaste sekä pyrkiä edistämään niiden perustamista. Yleissuunnitelmassa esitettyjen vesienhoidon toimenpiteiden etenemistä tarkkaillaan seurantaryhmässä, jonka Etelä-Savon ELY-keskus kutsuu koolle ensimmäisellä kerralla.